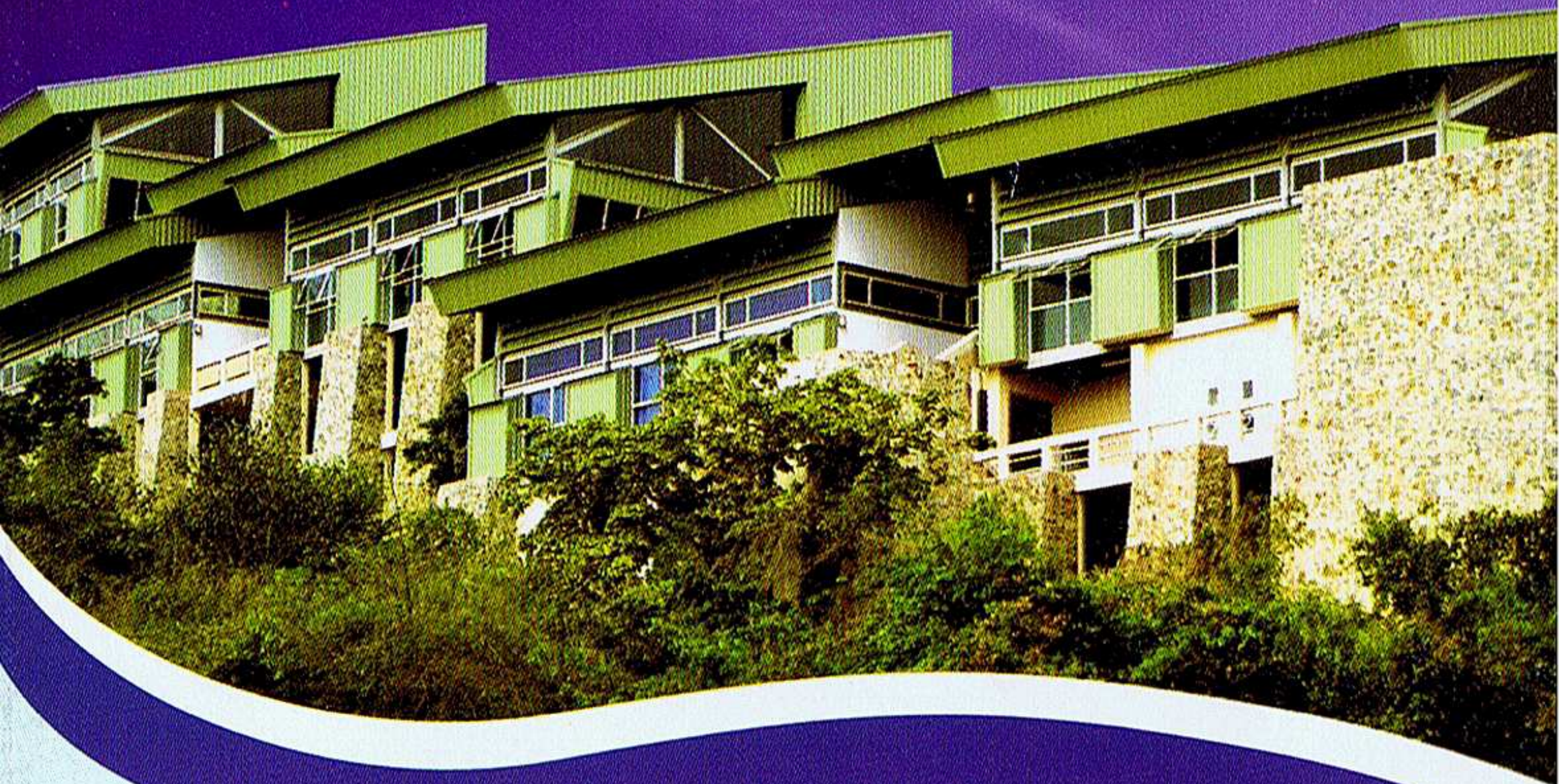

**พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย
บริเวณเขาตมาจอ ตำบลเสมสาร อำเภอสัตตหีบ จังหวัดชลบุรี**

**Thai Island and Sea Natural
History Museum**

ประวัติความเป็นมา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระราชกระแส
แนะนำแนวทางการสร้างความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกในเรื่องเกี่ยวกับการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติให้แก่เยาวชนไว้หลายครั้งหลายครา ครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์
พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้มีพระราชกระแสว่า "การสอนให้เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืช
พรรณนั้น ควรใช้วิธีการปลูกฝังให้เด็กเห็นความงดงามความสนใจ และก่อให้เกิดความ
ปิติที่จะทำการศึกษาและอนุรักษ์พืชพรรณต่อไป การใช้วิธีการสอน การอบรมให้เกิด
ความรู้สึกกลัวว่าหากไม่อนุรักษ์แล้ว จะเกิดผลเสีย เกิดอันตรายแก่ตนเอง จะทำให้
เด็กเกิดความเครียด ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อประเทศในระยะยาว"

ในโอกาสเดียวกันนี้ ยังได้ทรงมีพระราชกระแสเพิ่มเติมด้วยว่า " ตามเกาะต่าง ๆ
มีพืชพรรณอยู่มาก แต่ยังไม่มีผู้สนใจเท่าไร จึงน่าจะมีการสำรวจพืชพรรณตามเกาะด้วย"

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้พระราชทานแนวทางการปฏิบัติแก่กองทัพเรือ ใน
การดำเนินงานกิจกรรมสร้างจิตสำนึกของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่อง
มาจากพระราชดำริฯ ที่เกาะเสม็ดว่า ควรพิจารณาปฏิบัติตามรูปแบบของอุทยาน
แห่งชาติเกาะปอรรกอรอลส์ และเกาะโคร์ส ที่ฝรั่งเศส ซึ่งได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยม
เยียนมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ และทรงมีความประทับใจในวิธีการให้ความรู้ความเข้าใจ
ในด้านพันธุ์ไม้และระบบนิเวศต่อเยาวชน ในลักษณะที่เป็นพิพิธภัณฑน์มีชีวิต อันก่อให้เกิด
ความรู้สึกรักผูกพันกับธรรมชาติ

นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังได้ฝากงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลนี้ไว้ต่อกองทัพเรือด้วย โดยมีพระราชกระแสต่อผู้บัญชาการทหารเรือ เมื่อ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ว่า “ให้กองทัพเรือทำงานนี้เพื่อความมั่นคงของประเทศ”

อันเนื่องมาจากพระราชกระแสและพระราชดำริหลายครั้งหลายครานี้เอง กองทัพเรือจึงมุ่งหน้าดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่เกาะเสม็ดสาร และในส่วนของกิจกรรมสร้างจิตสำนึกแก่เยาวชน กองทัพเรือได้พิจารณาจัดตั้ง “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย” ขึ้นบนฝั่งสัตหีบ ตรงข้ามเกาะเสม็ดสาร รวมทั้งจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์และเส้นทางศึกษาธรรมชาติบนเกาะเสม็ดสารเพื่อเป็นสื่อในการสร้างความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกแก่เยาวชนตามแนวทางพระราชดำริ

พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย ตั้งอยู่ริมทะเลบริเวณเขาหมาจอ ตำบลเสม็ดสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ในจุดที่อยู่ตรงข้ามเกาะเสม็ดสาร มีอาณาบริเวณประมาณ ๑๖ ไร่ สิ่งก่อสร้างมีลักษณะเป็นอาคารไต่ระดับเขา ถึงยอดเขา เพื่อให้มองเห็นทัศนียภาพมุมกว้าง ไกล และความลึกของทะเล โดยมุ่งที่จะให้ผู้ชมเห็นความงดงามของท้องทะเลแล้วเกิดจินตนาการและความปิติที่จะรักษาทรัพยากรธรรมชาติไว้ตามแนวพระราชดำริ

เนื้อหาสาระในพิพิธภัณฑ์ฯ

พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย ได้มีการจัดแสดง "มหัศจรรย์ที่ค้นพบเกาะและทะเลไทย" ที่ได้รับการออกแบบโดยคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยแยกเนื้อหาไว้แต่ละอาคารดังนี้

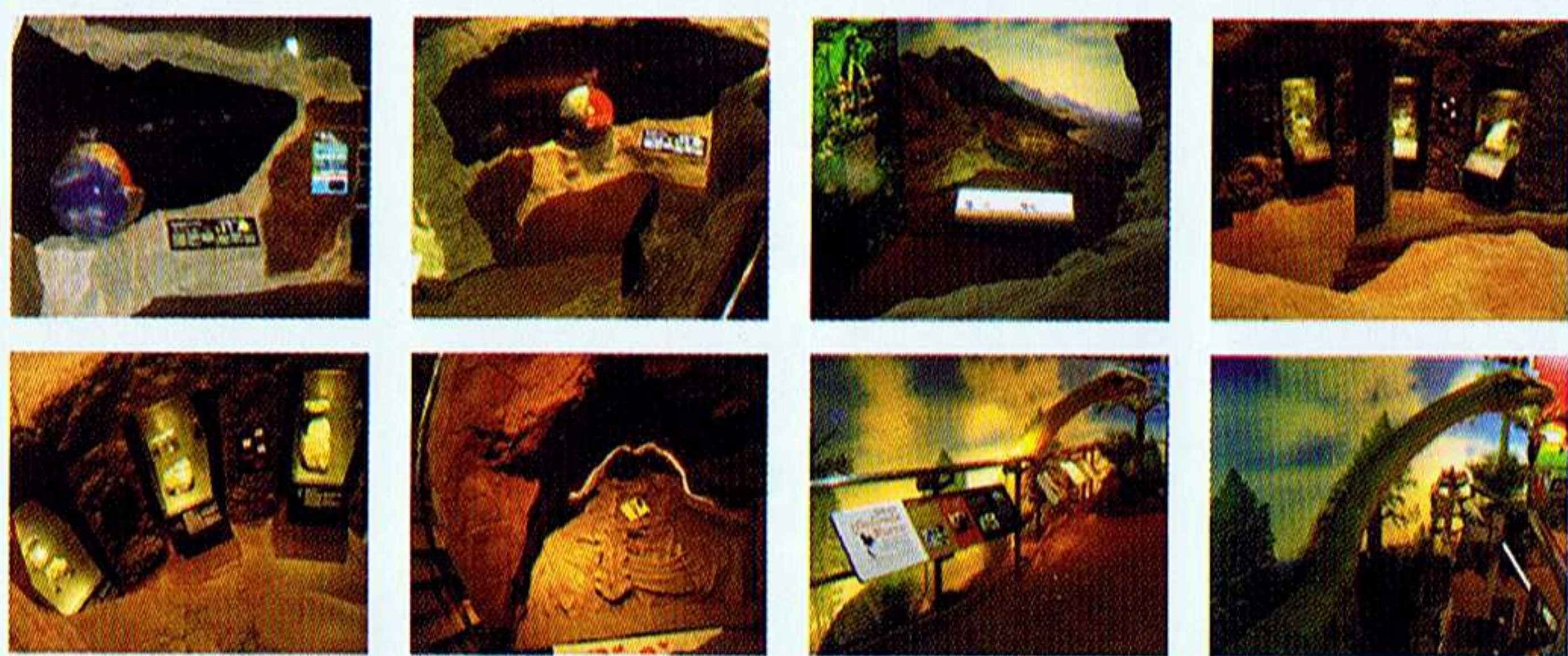
อาคารหลังที่ 1 เทิดพระเกียรติมหाराช

อาคารหลังที่ ๑ หรือ "อาคารเทิดพระเกียรติมหाराช" แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน

อาคาร 1 โซน A

- ส่วนแรก (โซน A) เป็นการนำเสนอวัตถุดิบประสงค์ ความเป็นมาของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงสืบทอดจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตามพระราชปณิธาน "เดินตามรอยเท้าพ่อ" จนถึงพระราชดำริเพิ่มเติมในการเรียนรู้ทรัพยากร การใช้ประโยชน์และการสร้างจิตสำนึก โดยมุ่งเทิดพระเกียรติในลักษณะ "เจ้าฟ้านักอนุรักษ์"

อาคาร 2 โซน B

- ส่วนที่ ๒ (โซน B) ของอาคารการจัดการแสดงมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างหิน ดิน และชีวิต อาทิ กระบวนการเกิดดิน อนุภาคของดินที่เอื้อประโยชน์ต่อระบบนิเวศ งานอุทกศาสตร์ทางทะเล รูปแบบชนิดของหินดินแร่ ความเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำทะเลอันก่อให้เกิดสภาพภูมิศาสตร์ปัจจุบัน รวมทั้งเรื่องราวของฟอสซิล หรือซากดึกดำบรรพ์ที่คณะสำรวจของโครงการฯ ค้นพบบนเกาะบอน จังหวัดพังงา และร่องรอยอีกมากมายของฟอสซิลภายใต้ท้องทะเล สิ่งที่จัดแสดงเหล่านี้จะทำให้ผู้เข้าชม เข้าใจถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลง และหลักฐานที่ใช้สนับสนุนกระบวนการทางวิวัฒนาการ (Evolution) ของสิ่งมีชีวิตและเน้นประจักษ์พยานของทฤษฎีวิวัฒนาการนี้ด้วย

อาคารหลังที่ 2 ปวงปราชญ์ร่วมรวมใจ

อาคารหลังที่ ๒ หรือ "อาคารปวงปราชญ์ร่วมรวมใจ" แบ่งเป็น ๒ ส่วน

อาคาร 2 โซน A

- ส่วนแรก (โซน A) มุ่งเสนอแนวคิดของป่า พรรณพืช และสัตว์ มีสาระเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ สังคมพืชป่าดงดิบ ป่าผลัดใบ พืชที่พบจากเกาะต่างๆ และการค้นพบพันธุ์พืชที่มีอยู่เฉพาะในประเทศไทย พันธุ์ไม้ที่เป็น new record species หลายชนิด รวมทั้งความหลากหลายของสมุนไพร

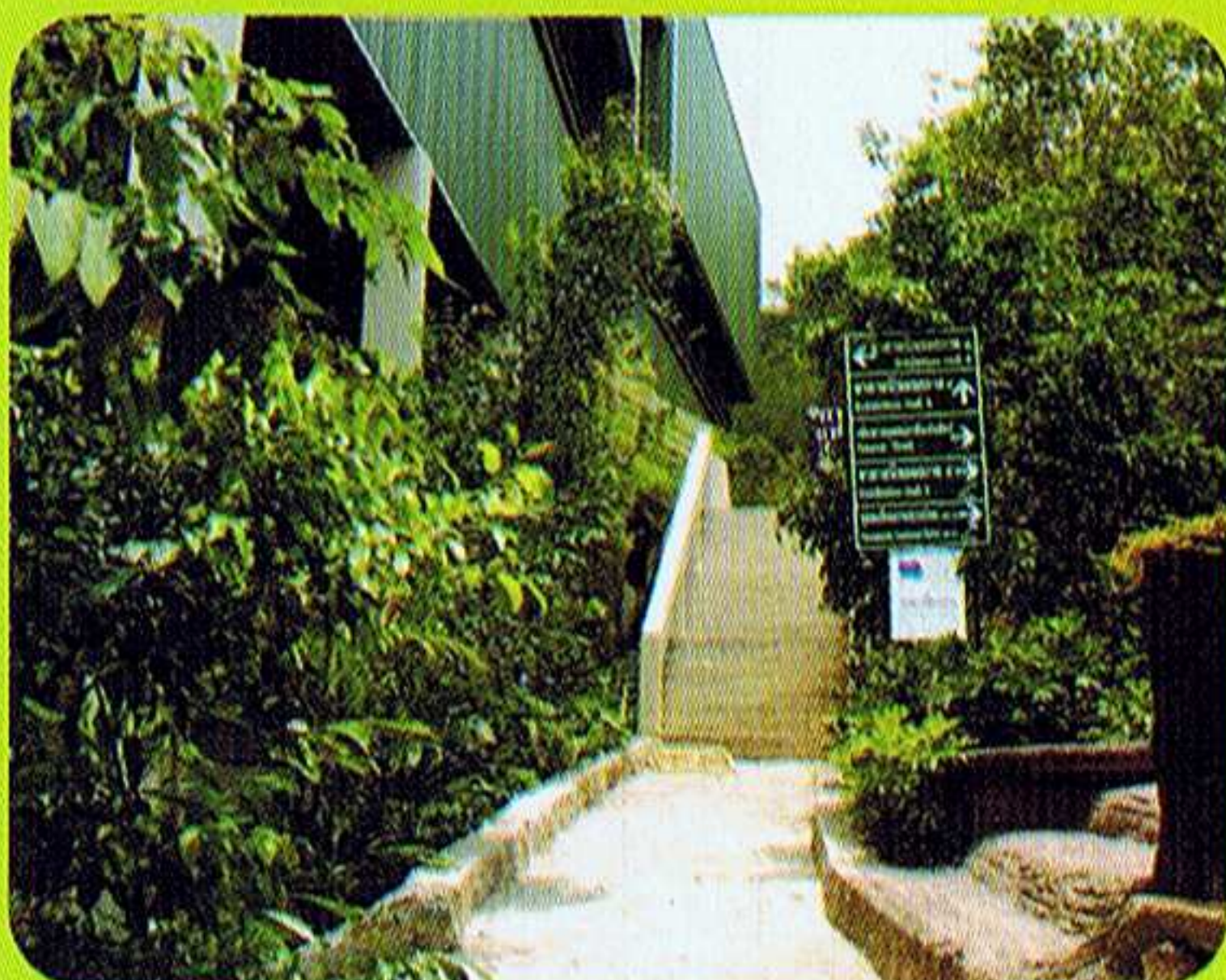

อาคาร 2 โซน B

- ส่วนที่ ๒ (โซน B) ที่อยู่ถัดไปของอาคารปวงปราชญ์ร่วมรวมใจ มุ่งเสนอในหัวข้อผู้ย่อยสลายในธรรมชาติ ได้แก่ ปลวก จุลินทรีย์ดิน เห็ดรา สัตว์หน้าดินในดิน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งในห่วงโซ่อาหารและสายใยอาหาร อันเป็นกระบวนการหมุนเวียนพลังงานที่ก่อให้เกิดความสมดุลในระบบนิเวศ รวมทั้งงานวิจัยที่พบว่าเชื้อราบางชนิดสามารถสร้างสารเคมีต่อต้านเชื้อมะเร็ง และเชื้อ HIV ได้

อาคารหลังที่ 3 ไร่เรียนรู้ผู้ฉลาด

อาคารหลังที่ 3 หรือ "อาคารไร่เรียนรู้ผู้ฉลาด" แบ่งเป็น ๒ ส่วน

- ส่วนแรก มุ่งเสนอในหัวข้อระบบนิเวศสังคมพืช พืชฝั่งทะเล โดยเน้นระบบนิเวศบนพื้นที่ตั้งพิพิธภัณฑฯ ในหมู่เกาะแสมสาร รวมทั้งงานวิจัยหลายอย่าง เช่น เรื่องหอยทากบางชนิด และการเกิดหอยชนิดใหม่ที่มีผลจากการแยกตัวของประชากรทางสภาพภูมิศาสตร์ ซึ่งมีการค้นพบหอยทากชนิดใหม่ จากการสำรวจของคณะทหารเรือและนักวิทยาศาสตร์ในโครงการฯ ถึง ๓ ชนิด ได้แก่ หอยทากจิวปากแตร หอยมรกต และหอยทากสยาม เป็นต้น งานวิจัยที่น่าสนใจอีกเรื่องหนึ่งที่เชื่อมโยงสู่ "มหัศจรรย์แห่งการค้นพบ" คือการพบสิ่งมีชีวิตอีกหลายชนิดที่เริ่มจะหายากในปัจจุบัน ที่คนรุ่นใหม่อาจจะไม่สามารถพบเห็นได้ง่าย เช่น ตึกแกบิน กิ้งก่าบิน และตะกອງซึ่งจัดเป็นกลุ่มกิ้งก่าที่มีขนาดใหญ่ที่สุดที่พบในประเทศไทย รวมทั้งนกหายากอีกหลายชนิด และเรื่องราวการอพยพของนกนานาชนิด

- ส่วนที่ ๒ ที่อยู่ถัดไปของอาคารหลังที่ ๓ นำเสนอสาระในหัวข้อประโยชน์จากระบบนิเวศป่าชายเลน โดยพาไปรู้จัก "ป่าสามน้ำ" "ป่าพระจันทร์สร้าง" รวมทั้งป่าชายเลนในฐานะ "ต้นทุนชีวิต"

อาคารหลังที่ 4 หรือ "อาคารพิฆาตความไม่ดีที่ประจักษ์"

อาคารหลังที่ ๔ หรือ "อาคารพิฆาตความไม่ดีที่ประจักษ์" แบ่งเป็น ๒ ส่วน

- ส่วนแรก เสนอสาระในหัวข้อ ปัญหามลภาวะที่เกิดขึ้นในท้องทะเลไทย ได้แก่ ภาวะโลกร้อน มลภาวะในประเทศไทย รวมทั้งดัชนีบ่งชี้ผลที่ปรากฏ เช่น ปริมาณปลาลดน้อยลง ปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาว การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของสาหร่ายบางชนิด

- ส่วนที่ ๒ ที่อยู่ถัดไปของอาคารนี้ นำเสนอสาระในหัวข้อการปลูกจิตสำนึก ฟื้นฟูธรรมชาติตามแนวพระราชดำริ ว่าควรปลูกฝังให้เด็กเห็นความงดงาม ความน่าสนใจของพืชพรรณ แล้วเกิดความปิติที่จะศึกษาและอนุรักษ์พืชพรรณต่อไป รวมทั้งคำถามที่จะถามว่าเกิดอะไรขึ้นหากความหลากหลายของชีวภาพลดลง และมีความจำเป็นอย่างไรที่ควรจะอนุรักษ์ความหลากหลายของชีวภาพเหล่านี้

อาคารหลังที่ 5 หรือ "พิทักษ์ศักยภาพทะเลไทย"

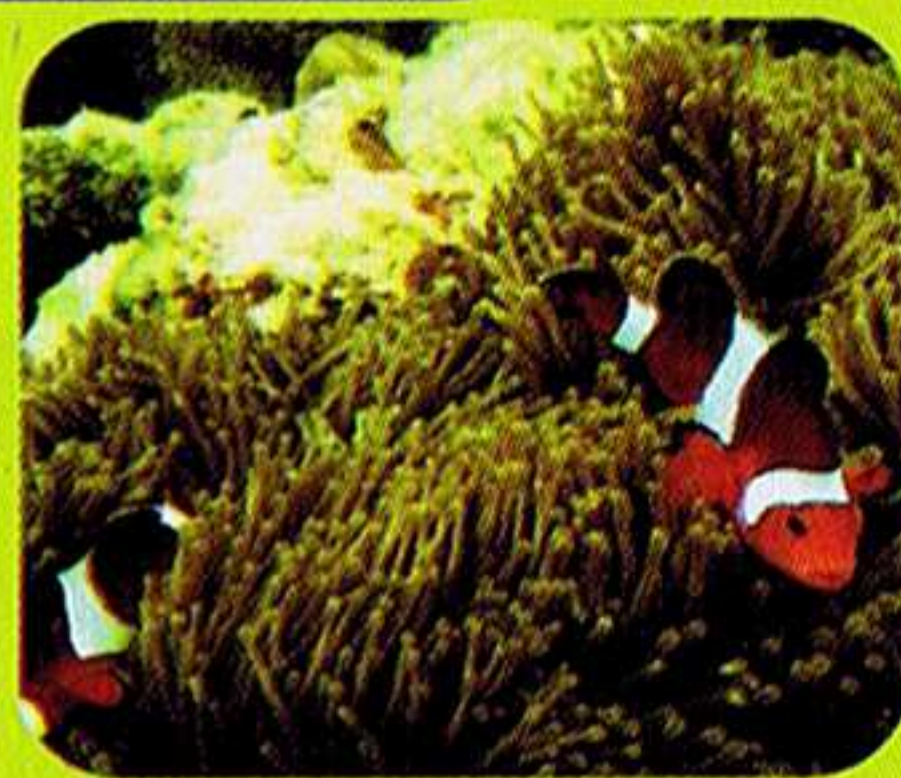
อาคารหลังที่ 5 หรือ "อาคารพิทักษ์ศักยภาพทะเลไทย" แบ่งเป็น ๒ ส่วน

ซึ่งเป็นอาคารบนยอดเนินเขาหมาจ้อ หันออกสู่ทะเลในมุมกว้าง มองเห็นเกาะเสมสาร ที่ตั้งตระหง่านรวมอยู่กับหมู่เกาะข้างเคียงในทะเลกว้างตัดกับท้องฟ้าสีคราม อาคารหลังนี้ กำหนดไว้เป็นที่จัดแสดงงานของกองทัพเรือในการพิทักษ์รักษาอธิปไตยของชาติทางทะเล การสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชน รวมทั้งการเข้าร่วมในโครงการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โดยตระหนักว่างานนี้เป็นส่วนหนึ่งของภารกิจ การรักษาความมั่นคงของชาติทางทะเล

พื้นที่ของพิพิธภัณฑณ์ธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย มิได้มีเพียงแค่อาคารใต้เขาถึง ยอดเนิน ๕ หลัง ที่จัดแสดง "มหัศจรรย์การค้นพบ" และงานในลักษณะที่ "สรรพสิ่งล้วนพัน เกี่ยว" เท่านั้น พื้นที่ยังได้จัดแสดง "มหัศจรรย์การค้นพบ" เช่น พืชพรรณ ฟอสซิล หิน ดิน แร่ ใ้บันเส้นทางธรรมชาติระหว่างทางนอกอาคารในลักษณะพิพิธภัณฑณ์มีชีวิต เพื่อให้ผู้ชม โดยเฉพาะเยาวชนได้เรียนรู้อย่างใกล้ชิด สามารถสัมผัสและศึกษาความเกี่ยวพันกับสรรพสิ่ง ยิ่งกว่านั้นผู้เข้าชมที่สนใจในการศึกษาและค้นหาธรรมชาติด้วยตนเอง ยังสามารถที่จะเดินทาง ข้ามทะเลไปยังเกาะเสมสาร ที่อยู่ฝั่งตรงข้ามเพื่อเดินสู่เส้นทางศึกษาธรรมชาติ สัมผัสธรรมชาติ ด้วยตนเอง ตั้งแต่ทะเลถึงยอดเขา และยอดเขาถึงใต้ทะเล ได้ถึง ๒ ทาง ระยะทาง ๑,๑๐๐ เมตร , ๔๕๐ เมตร, และ เมตร ซึ่งเป็นการเดินศึกษาธรรมชาติ ตามรอยพระบาทของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ประธาน โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่ได้เสด็จฯ มาด้วยพระองค์เอง เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๕

กิจกรรมเยี่ยมชมธรรมชาติเกาะเสมสาร ค้ำน้ำดูปะการัง

นั่งเรือท่องกระจก

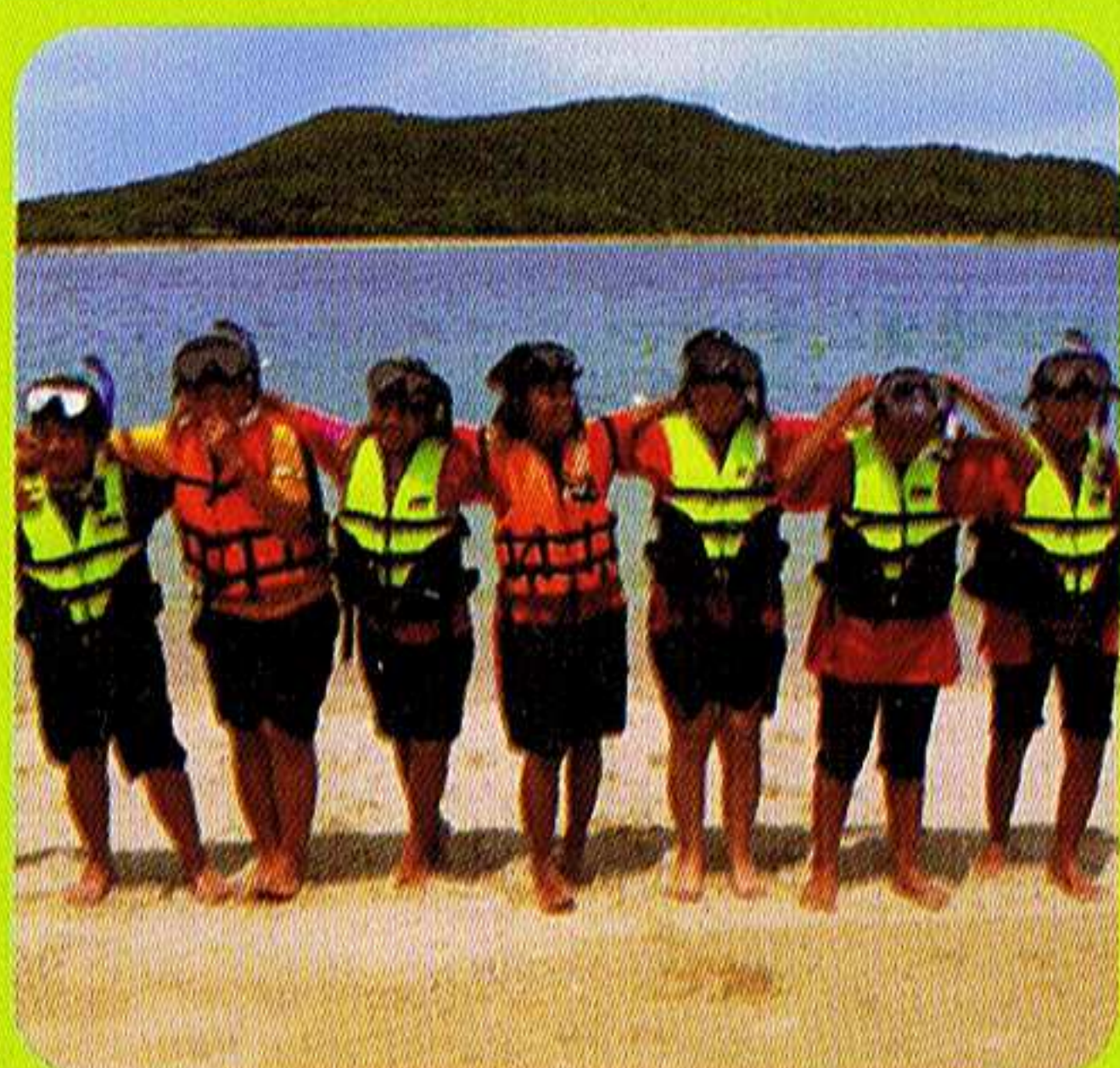
จีจรรย์านชมธรรมชาติ

ศึกษาป่าชายเลนและพรรณไม้ที่รวบรวม
มาจากหมู่เกาะต่างๆ ในประเทศไทย

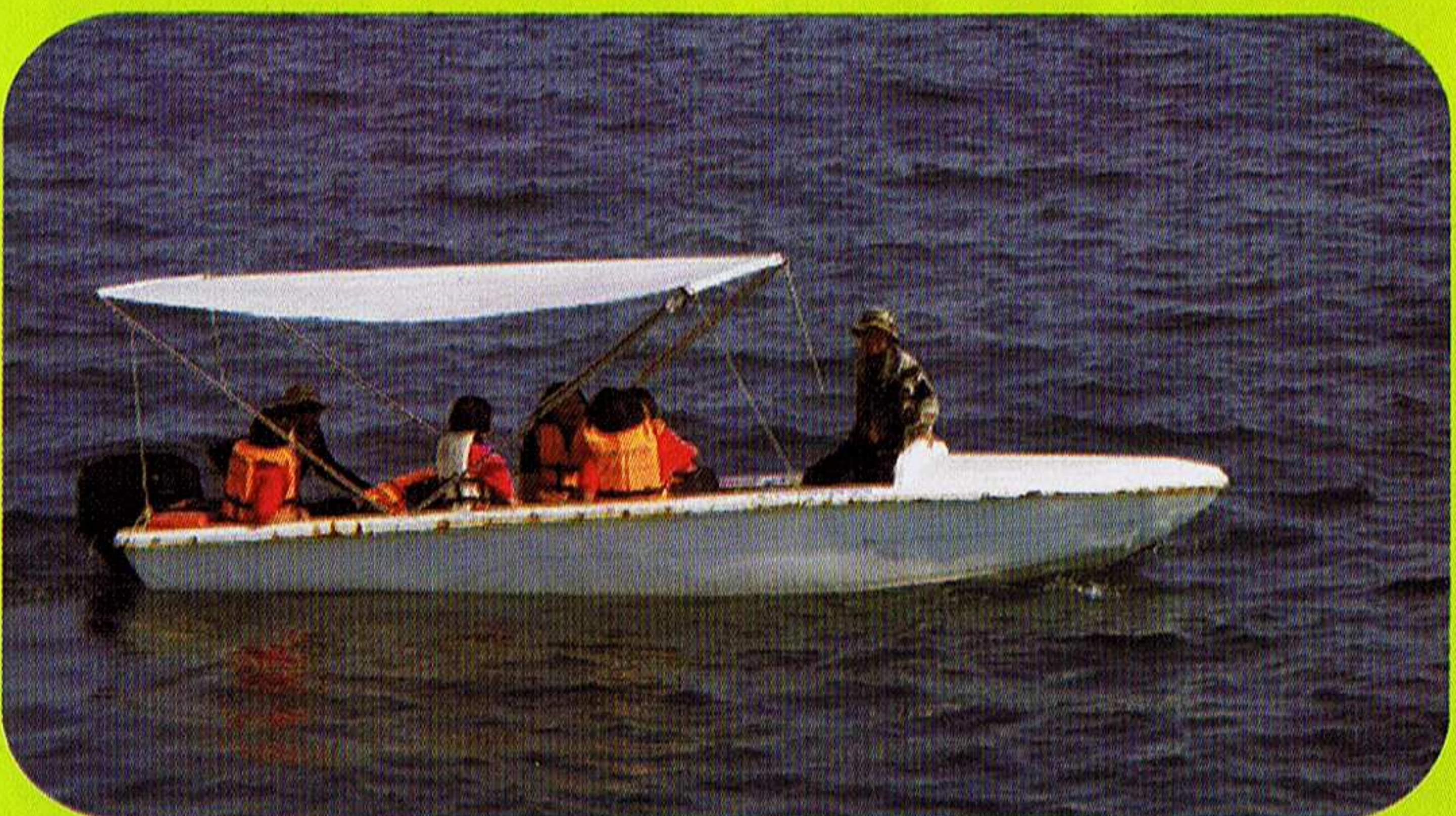
ท่านใดต้องการดำน้ำก็จะมีอุปกรณ์ให้
พร้อมเจ้าหน้าที่สอนการปฏิบัติ

ท่านใดต้องการจะขี่จักรยานชมธรรมชาติ
บนเกาะเสม็ดสารก็สามารถขี่จักรยานได้

ในกรณีที่ใครไม่ดำน้ำก็สามารถ
นั่งเรือท่องเที่ยวจากชมธรรมชาติ
ใต้ท้องทะเลได้

ค่าธรรมเนียมชมพิพิธภัณฑ์ฯ

- ผู้ใหญ่ 50 บาท (อายุ 18 ปี ขึ้นไป)
- เด็ก 20 บาท (อนุบาล 1 - ม.6)
- ต่างชาติ 100 บาท (ผู้ใหญ่ และ เด็ก ราคาเท่ากัน)

ค่าธรรมเนียมข้ามเกาะแสมสาร

- ผู้ใหญ่ 300 บาท (อายุ 18 ปี ขึ้นไป)
 - เด็ก 220 บาท (อนุบาล 1 - ม.6)
 - ต่างชาติ 600 บาท (ผู้ใหญ่ และ เด็ก ราคาเท่ากัน)
- (ค่าธรรมเนียมข้ามเกาะแสมสารสามารถเข้าชมพิพิธภัณฑ์ฯ ได้ด้วย)

ติดต่อสอบถาม 038-432475 , 038-432471

...อัตราค่าธรรมเนียมใหม่ เริ่มใช้ 1 เมษายน 2558..

